

KULTURPLAN

Norrbotten

2023-2026

TEXT: Kulturenheten, Region Norrbotten
FORM & PRODUKTION: Yours
SPRÅKGRANSKNING: Yours
FOTOGRAFER: Simon Eliasson. Kjell Öberg, Norrbottens museum (Arkiv). Maria Åsén (Bibliotek och läsförmedling), Viveka Österman (Kultur & hälsa). Patrik Öhman (Pride och Havremagasinet). Magnus Stenberg (Norrbottensteatern).
ILLUSTRATIONER: Yours
TRYCK: Luleå grafiska
E-POST: kultur@norrbotten.se
WEBB: utvecklanorrbotten.se/kultur

Inledning

I din hand håller du populärversionen av Region Norrbottens Kulturplan för 2023–2026. Det här är en sammanfattad version av hur Region Norrbotten vill arbeta med utveckling under de kommande åren för att bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås. Kulturplanen är uppdelad i två delar där den första delen beskriver regionens utvecklingsambition, dels inom områden där kulturen är en betydelsefull drivkraft, dels inom särskilt viktiga samverkansområden. Kulturplanens andra del beskriver olika kulturområdens förutsättningar och Region Norrbottens viljeinriktningar under perioden 2023–2026.

Vi har valt att inte förändra viljeriktningarna som finns kopplat till de olika textavsnitten, utan endast sammanfatta den tillhörande texten. Vill du ta del av hela kulturplanen hittar du det fullständiga dokumentet här: utvecklanorrbotten.se/kultur.

Vad är en kulturplan och hur kom den till?

Kulturplanen bygger på sammanlagt 30 dialoger och samråd med myndigheter, kommuner och aktörer inom de olika kulturområden som skett under hösten 2021 och våren 2022. Utgångspunkt för dialogerna har varit områden som behöver prioriteras, regional och interkommunal samverkan samt om den regionala kulturplanens funktion. Avstämning har även skett kring nuläget inom specifika kulturområden och av kommunernas lokala arbete med kultur. Det som har framkommit i dialogerna har sammanställts, bearbetats och lyfts i kulturberedning samt återförts till kommunerna för remissinspel.

Kulturplanen beskriver särskilt utveckling kopplat till de 17 regionala verksamheter som tar emot statligt stöd av Region Norrbotten via kultursamverkansmodellen. Planens upplägg med viljeinriktningar för respektive verksamhet som ingår i modellen skapar en tydlighet för genomförande och underlättar uppföljning.

Innehåll

Norrbotten möter framtiden med kultur	8
Kulturpolitiska utgångspunkter	10
Kulturens egenvärde och kulturell mångfald	10
Armlängds avstånd	13
Konstnärlig kvalitet och utveckling	13
Staten – med yttrandefrihet som grund.	13
Kulturplanen och kultursamverkansmodellen	14
Regionen – tillsammans för Norrbotten	14
Stöd och stipendier	14
Kommunen – lokalt ansvar	16
Fristäder	16
Strategiska utvecklingsområden 2023 - 2026	18
Gestaltad livsmiljö.	19
Kulturella och kreativa näringar	20
Digitalisering.	21
Temaår.	22
Kultur för och med alla	23
Barn och unga	25
Ökad tillgänglighet	25
Barn och ungas rätt till kultur	25
Nationella minoriteter och urfolket samerna	26
Arrangörer tillgängliggör kultur	27
Kultur och hälsa	29

Samverkan	30
Kultur i Norr	30
Internationellt.	31
Civilsamhället och den idéburna kultursektorn	31
Folkbildning	31
Kulturområden	32
Arkiv	35
Bibliotek, läs- och litteraturfrämjande verksamhet	38
Litteratur	40
Bild, form och design	41
Havremagasinet Länskonsthall Boden	42
Konstkonsulent	42
Konstmuseet i Norr	44
Resurscentrum för konst.	44
Film – filmkulturell verksamhet och pedagogik	46
Museum och kulturmiljö	48
Norrbottens museum	48
Kulturmiljö vid Norrbottens museum	48
Scenkonst	50
Dans	50
Dans i Nord.	51
Danskonsulent	51
Musik	53
Norrbottensmusiken	53
Teater	54
Norrbottensteatern	54
Riksteatern Norrbotten	55
Slöjd och hantverk	56
Slöjd- och formkonsulenter	57
Begreppsförklaring	58

Norrbotten möter framtiden med kultur

Samhällsomvandlingen och den gröna omställningen av industrin skapar stora möjligheter och utmaningar i Norrbotten. Att lyckas attrahera arbetskraft och skapa attraktiva livsmiljöer för de som väljer att bosätta sig här är en förutsättning för regionens utveckling och framtid. Tillgång till ett rikt, öppet och jämlikt kulturliv bidrar till att skapa en livskraftig region där människor vill bo och leva. Ett kulturliv där medborgarna möts kan bidra till ett demokratiskt, öppet och mer jämlikt Norrbotten. Därför krävs det hållbara och långsiktiga satsningar på kultur i hela Norrbotten.

Kulturpolitiska utgångspunkter

Kulturpolitik bedrivs utifrån nationell, regional och kommunal nivå där respektive nivå ansvarar för olika delar. Arbetet styrs av lagar, förordningar, mål, strategier och planer. De nationella kulturpolitiska målen ska styra den statliga kulturpolitiken men också vägleda kulturpolitiken i regioner och kommuner.

Kulturpolitik bedrivs utifrån nationell, regional och kommunal nivå där varje nivå ansvarar för olika delar. De nationella kulturpolitiska målen styr den statliga kulturpolitiken men ska också vägleda kulturpolitiken i regioner och kommuner. Det handlar om att främja tillgången till kultur och konstupplevelser såväl som eget skapande och delaktighet. Region Norrbottens kulturpolitiska insatser ska utgå från kulturens egenvärde, att värna kulturell mångfald, principen om armlängds avstånd samt konstnärlig kvalitet och utveckling.

Kulturens egenvärde och kulturell mångfald

Kulturens värde kan inte mätas i samhällsnytta. Istället är det konsten som produceras, den konstnärliga processen och upplevelsen i sig som skapar värde. Att slå vakt om kulturens frihet och kulturskaparnas självständighet är en förutsättning för kulturens utveckling. Alla ska få möjlighet att utveckla sin skapande förmåga och vara en aktiv deltagare i kulturlivet. Region Norrbottens arenor för olika konstnärliga uttryck ska vara kreativa platser för det experimentella och nyskapande, inte enbart för publikskapande och biljettintäkter.

Armlängds avstånd

För den konstnärliga friheten är det avgörande att principen om armlängds avstånd mellan politiska beslut och konstnärligt innehåll upprätthålls. Det innebär en balans mellan kravet på styrning och kontroll av hur resurser används mot det lika viktiga kravet på frihet för det konstnärliga skapandet. Armlängds avstånd är en garant för yttrandefrihet och demokrati.

Det finns en ökad problematik med hot och hat mot yrkesverksamma kulturskapare i Sverige. Detta är inte endast hot mot de enskilda kulturskaparna och den konstnärliga friheten utan mot hela det demokratiska samhället. För att konsten och kulturen ska kunna vara helt fri krävs ett fritt och demokratiskt samhälle och förutsättningar för trygga och säkra arbetsmiljöer med goda villkor för professionella kulturskapare. Armlängds avstånd ska känneteckna och genomsyra Region Norrbottens styrning av egna verksamheter och bidragssystemens utformning.

Konstnärlig kvalitet och utveckling

Att göra det möjligt att ta del av professionell kultur av hög kvalitet är en grundläggande uppgift för den regionala kulturpolitiken. Vad som är kvalitet är inte givet utan ska ständigt diskuteras och utmanas. Det är viktigt att främja den konstnärliga utvecklingen och förnyelsen hos länets professionella kulturskapare och institutioner. En förutsättning för både kvalitet och utveckling är att kunskap kan samlas. Utan kunskap går det inte att specificera kvalitet och inte heller veta hur ett kulturområde ska utvecklas. I detta behövs hela kedjan från den enskilde konstnären till gruppen och institutionen. För att professionalitet ska kunna uppstå behövs kontinuitet, satsningar och långsiktighet.

Staten – med yttrandefrihet som grund

Enligt de nationella kulturpolitiska målen ska kulturen vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

1. främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor.
2. främja kvalitet och konstnärlig förnyelse.
3. främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas.
4. främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan.
5. särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Kulturplanen för Norrbotten tar avstamp i de nationella kulturpolitiska målen och beskriver hur Region Norrbotten ska arbeta för att bidra till att målen uppnås. Kulturplanen är även ett underlag för regionens ansökan om statliga medel inom kultursamverkansmodellen. Den innebär att Region Norrbotten ansvarar för att fördela statliga bidrag som främjar en god tillgång för Norrbottens invånare.

Regionen – tillsammans för Norrbotten

Kulturplanen styr inte ensam regionens kulturpolitik. Den samverkar med vision, policybeslut, principer, planer, strategier och mål på lokal, regional och nationell nivå. I den regionala utvecklingsstrategin beskrivs hur Norrbotten ska vara Sveriges mest välkommande och nytänkande län 2030. Strategin slår fast att god och jämlik tillgång till ett rikt kulturliv bidrar till att skapa ett dynamiskt Norrbotten som människor vill besöka och bo, leva och verka i. Att skapa förutsättningar för att män och kvinnor med olika bakgrund och ålder ska ha samma möjligheter till eget skapande är en central del i genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin. Region Norrbotten ger olika typer av stöd till föreningar, organisationer, kulturskapare och fria aktörer för att främja ett kulturliv med bredd och kvalitet och stärka olika kulturuttryck.

Stödet ska särskilt uppmärksamma barns och ungdomars tillgång till kulturupplevelser, liksom utvecklingen av nationella minoriteter och urfolks kultur och språk.

Kommunen – lokalt ansvar

Norrbottnens 14 kommuner bygger tillsammans upp det lokala kulturlivet i länet genom verksamheter, aktiviteter och projekt. Varje kommun beslutar själv om den kulturpolitiska inriktningen, lokala satsningar och prioriteringar. Region Norrbotten ska ur ett regionalt perspektiv komplettera de kommunala insatserna. Samverkan sker inom ramen för olika verksamheter, nätverk och projekt. Kontinuerliga dialoger mellan regionen och kommunerna är en förutsättning för utveckling och framgång. Där är kommun- och regionträff ett forum för regelbundna samtal och uppföljning av arbetet med kulturplanens genomförande fortsatt viktigt.

Fristäder

Författare, filmare, dramatiker, journalister, konstnärer och musiker världen över blir förföljda, hotade och fängslade för att de uttrycker sina åsikter och utövar sina yrken. Region Norrbotten vill arbeta kunskapshöjande för området och stödjer projekt inom fristadsarbeten genom International Cities of Refuge Network (ICORN) som ger förföljda konstnärer en fristad under två år.

Region Norrbotten har stått som en av grundarna till SWAN - Swedish Artist Residency Network. Nätverket samarbetar med Artist at Risk för att hjälpa konstnärer som befinner sig i krigsdrabbade områden eller som på annat sätt är utsatta för förföljelse.

Region Norrbotten vill:

- inrätta ett formaliserat konstområdesövergripande samråd med professionella kulturskapare.
- stötta, informera och kompetensutveckla professionella kulturskapare om vägar till finansiering.
- verka för kunskapshöjning inom fristadsområdet för att fler kommuner i Norrbotten ska ta emot fristadskonstnärer.

Strategiska utvecklingsområden 2023 - 2026

Region Norrbottens strategiska utvecklingsområden för kulturplanepreioden 2023–2026 är gestaltad livsmiljö, kulturella kreativa näringar och digitalisering. Valet av områdena ligger i linje med den gröna omvandlingen av samhället, industrin och näringslivet där kulturlivet kan spela en avgörande roll för att locka nya människor att arbeta, bo och leva i Norrbotten.

Gestaltad livsmiljö

2018 antog riksdagen ett nytt politikområde för gestaltad livsmiljö för arkitektur-, form och designområdet. Det politiska målet slår fast att arkitektur, form, design, konst och kulturarv har avgörande betydelse i samhällsbygget eftersom den gestaltade livsmiljön påverkar alla människor i deras vardag utifrån bland annat hälsa och välbefinnande. I Norrbotten kommer området gestaltad livsmiljö att aktualiseras i mycket hög grad utifrån framtida etableringar av industrier, samhällsomvandlingar, ökat bostadsbyggande samt inflyttning.

Enprocentregeln innebär att minst en procent av budgeten vid ny-, om- och tillbyggnationer ska investeras i byggnadsanknuten konstnärlig gestaltning. Region Norrbotten tillämpar enprocentregeln, ska även fortsatt göra det och arbeta för mer offentlig konst samt att fler kommuner, bolag och privata aktörer ska tillämpa regeln.

Region Norrbotten vill:

- bidra till ökad kunskap om politikområdet gestaltad livsmiljö.
- stötta kommunerna i arbetet med offentlig konstnärlig gestaltning och arbeta för att fler kommuner i Norrbotten antar enprocentregeln.
- arbeta för att fler kommuner i Norrbotten antar ett kulturmiljöprogram för kommunal samhällsplanering.

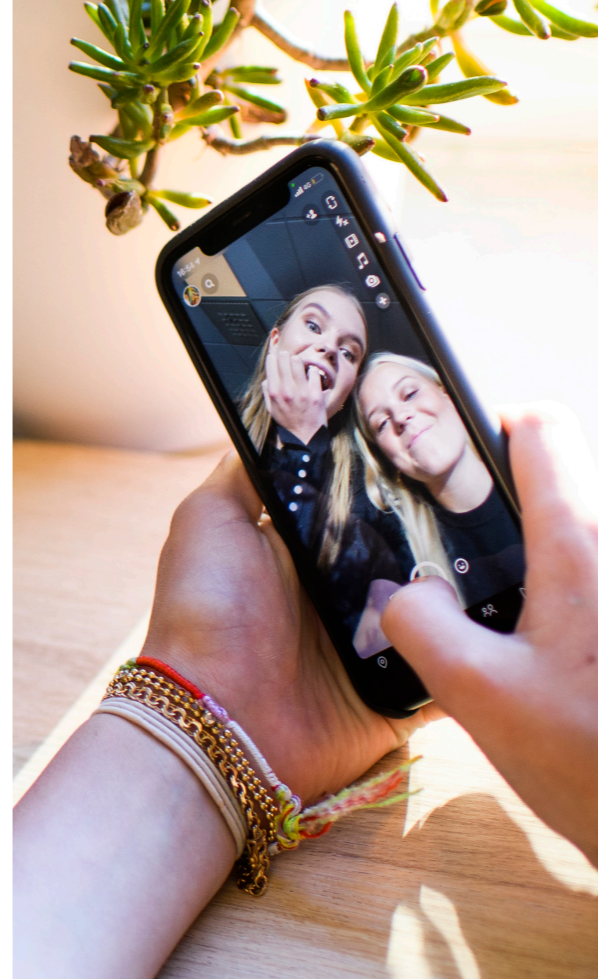
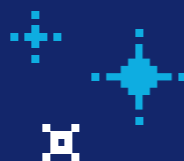
Kulturella och kreativa näringar

Inom ramen för kulturplanen arbetar Region Norrbotten med att utveckla förutsättningarna för professionella kulturskapare inom områdena bild, form och design, slöjd och hantverk, dans, musik, teater, litteratur och film. I Norrbotten finns en stark koppling mellan enskilda kulturskapare, företag inom kulturella och kreativa näringar (KKN) och

andra aktörer inom alla kulturområden. Region Norrbotten har bland annat arbetat framgångsrikt med att skapa möten och utbyten mellan besöksnäringen och professionella kulturskapare inom konsthantverk, hantverk, slöjd och design. Det arbetet ska fortsätta med ett helhetsgrepp för att stärka form- och designområdet i Norrbotten.

Region Norrbotten vill:

- stärka professionella kulturskapare genom att stötta konstnärs- och hantverkskollektiv.
- etablera ett center för form och design för att stärka konsthantverkare och designers i Norrbotten.
- stötta utveckling inom KKN genom att främja tvärssektoriella samarbeten och innovation.

Digitalisering

Vi är i en digital tid som förändras snabbt och det ställer krav på både strukturer och beteenden. Den ökade digitaliseringen har möjliggjort för kulturaktörer att erbjuda sitt utbud i ett annat format och nå nya målgrupper men det finns också stora utmaningar som bristande digital kompetens och svårighet att ta betalt för digitalt kulturinnehåll. Det är av yttersta vikt att upphovsrättsdirektiv följs och att ersättningar och motsvarande utställningsersättningar betalas ut även för digitala arrangemang.

Region Norrbotten vill:

- öka kunskapen om upphovsrättsliga frågor och upphandling av digitalt material.
- öka den digitala kompetensen i Norrbotten genom utbildning och stöd.
- stärka kulturens infrastruktur genom att verka för ökad digital tillgänglighet och innovation.

Temaår

Två temaår ska genomföras under kommande kulturplanepå period. Det första 2023 med temat Digitalisering. Det andra temaåret för 2025, beslutas i mitten av planperioden. Region Norrbotten arbetar med temaåren bland annat genom att avsätta personella resurser, ge uppdrag åt regionala kulturverksamheter och organisationer med verksamhetsbidrag att arbeta med temaåret samt att prioritera projekt med koppling till temat vid fördelning av projektmedel.

Kultur för och med alla

Kultur för och med alla är en fråga om tillgänglighet: fysisk och digital, för både kulturskapare och besökare. Samtliga regionala kulturverksamheter och verksamheter som tilldelas kulturstöd via Region Norrbotten ska därför uppfylla Statens kulturråds mål för ett tillgängligt kulturliv för personer med funktionsvariation. Kultur för och med alla är även en fråga om mångfald av uttryck och perspektiv, vem som får synas, vems historia som berättas och vad som är norm. Att kunna identifiera sig med andra är en förutsättning för att känna delaktighet i ett samhälle. Region Norrbotten vill stötta initiativ som bidrar till kulturell delaktighet och mångfald, skapa förutsättningar för likvärdigt bemötande samt höjer medvetenhet och kunskap om hbtqi-frågor. Region Norrbotten ska arbeta för ett kulturliv som är tillgängligt, relevant och angeläget för alla.

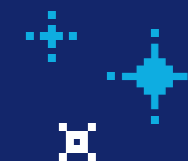
Region Norrbotten vill:

- utse 2023 till temaår för Digitalisering och utse 2025 till temaår där innehållsriktning beslutas i mitten av planperioden.
- uppmana verksamheter, kommuner, organisationer, aktörer och civilsamhälle att uppmärksamma temaåren i sina verksamheter och aktiviteter.

Region Norrbotten vill:

- att de regionala kulturverksamheterna ska utveckla sitt arbete med breddat deltagande.
- följa upp och analysera hur olika kulturstöd kommer kvinnor och män till del.

Barn och unga

Region Norrbotten ska främja barns och ungas tillgång och möjlighet till eget skapande och arbeta för ett breddat deltagande, delaktighet och inflytande. Att kunna ingå i ett nätverk eller sammanhang är viktigt för identiteten och självkänslan, liksom möjligheten att fritt kunna resa och delta i aktiviteter efter skoltid inom hemkommunen eller i länet.

Ökad tillgänglighet

Undervisning genom kulturskolan erbjuds i alla Norrbottens kommuner och verksamheten är av avgörande betydelse vad gäller tillgänglighet för ungas möte med och eget skapande av kultur. Finansiering är en utmaning liksom att rekrytera pedagoger, då

många kommuner har ett litet befolkningsunderlag samtidigt som de till ytan är geografiskt stora. Det är viktigt att arbeta vidare med olika metoder som främjar tillgänglighet på platser där kulturutbudet i dag är begränsat, särskilt utanför centralorterna.

Barn och ungas rätt till kultur

Alla barn har rätt till kultur och i Sverige är barnkonventionen lag vilket innebär ett gemensamt ansvar för att lagen följs. Att omsätta barnkonventionen praktiskt innebär att fler barn ges möjlighet till likvärdig tillgång till kultur och professionell scenkonst av hög kvalitet.

Region Norrbotten vill:

- främja insatser för ungas inflytande och delaktighet i samarbete med unga, kommuner och regionala aktörer.
- undersöka möjligheterna för olika koncept för ökad tillgänglighet till kultur utanför centralorterna.
- att Norrbottens kulturverksamheter särskilt beaktar verksamhet som främjar barn och ungas möten med kultur samt eget skapande.

Nationella minoriteter och urfolket samerna

Nationella minoriteters och urfolket samernas kultur är en viktig, aktiv och nyskapande del av kulturen i Norrbotten. I Sápmi finns några av regionens mest framgångsrika konstnärer och professionella kulturskapare och i Tornedalen sjuder det av engagemang och utvecklingskraft. I länet finns även en betydande

sverigefinsk- och romsk kultur. Region Norrbotten har en samordnande roll för aktörerna på området. Kommuner, organisationer, professionella kulturskapare och andra aktörer möts för att tillsammans utveckla kultur för nationella minoriteter och urfolk. Aktörerna efterfrågar samverkan mellan kulturformer, en stark infrastruktur på arrangörsområdet och mötesplatser att samlas kring.

Region Norrbotten vill:

- möta upp utvecklingen av nationella minoriteter och urfolks kultur genom att skapa förutsättningar för stabila nationella minoritets- och urfolksorganisationer.
- utveckla mötesplatser, samverkansformer och forum för dialog för nationella minoriteter och urfolk för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling.
- skapa förutsättningar för skapande av kultur för barn och unga samt barnpedagogisk verksamhet på nationella minoritetsspråk och samiska.
- stötta nationella minoriteter och urfolks kulturskapande för utveckling av kulturella uttryck, identiteter och språk.
- etablera en eller flera områden inom kultursamlade verksamhet för tornedalingar, kväner och lantalaiset i samverkan med minoritetsgruppens aktörer.
- stärka Tornedalsteaterns förutsättningar till utveckling genom att inkludera verksamheten i kultursamverkansmodellen.

Arrangörer tillgängliggör kultur

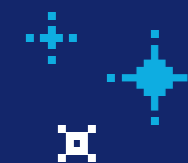
Norrbottens arrangörsområde bärs upp av föreningar, institutioner, kommuner, studieförbund, skolor, biografer, församlingar, näringsliv och ideella aktörer. Det är viktigt att arrangörsledet har rätt förutsättningar så att konstnärlig verksamhet av hög kvalitet når sin publik och att alla som vill har förutsättningar att delta. Det behövs samverkan på olika

nivåer för att utveckla arrangörsområdet. Genom utbildningar, samordning, nätverk och digitala lösningar kan en professionalisering ske som tillgängliggör en mångfald av kulturupplevelser för fler. För att säkra återväxt och förnyelse behöver arbetet med yngre arrangörer och med att skapa framtidens arrangörskap främjas.

Region Norrbotten vill:

- stötta initiativ för arrangörsutveckling genom ökad samordning och kompetensutveckling.
- fortsatt stärka återväxten av arrangörsledet genom satsningar på unga arrangörer.

Kultur och hälsa

Området kultur och hälsa bygger på forskning som visar att kultur kan påverka hälsan positivt, ge sammanhang, minska stress, bryta isolering och utanförskap, väcka minnen, underlätta behandling och bearbetning samt öka välmående. Kultur och eget skapande kan stärka självkänsla, identitet och tillhörighet. Området förutsätter samverkan mellan kulturområdet och aktörer inom hälso- och sjukvård samt omsorg. Erfarenheter visar att insatser

som utgått från kulturverksamheternas ordinarie verksamhet med tydliga erbjudanden haft bäst förutsättningar för genomförande. Dans för hälsa genomförs i samverkan med kommunerna och kulturskolorna. Det är en preventiv metod med dokumenterad god effekt på ungas psykiska hälsa som har etablerats i Norrbotten under några år och som ska utvecklas vidare.

Region Norrbotten vill:

- fortsätta utveckla Dans för hälsa i Norrbotten genom att stötta samordning och implementering.
- stötta insatser och samverkan inom kultur och hälsa mellan kulturverksamheter och aktörer inom hälso- och sjukvård samt omsorg.

Samverkan

Samverkan på olika nivåer möjliggör tillgänglighet till ett professionellt kulturutbud i hela länet. Den regionala kulturen i Norrbotten har ett brett och utvecklat samarbete med regioner, kommuner, institutioner, myndigheter, professionella kulturskapare, civilsamhälle och nätverk såväl nationellt som internationellt. Arbete med nätverk, utbyten, kompetensutveckling och främjande insatser för professionella kulturskapare pågår ständigt.

Kultur i Norr

Kultur i Norr är de fyra nordligaste regionernas samverkansstruktur för konst- och kulturpolitisk utveckling. Inom Kultur i Norr genomförs mötesplatser, kunskapshöjande insatser och dialoger med olika regionala och nationella aktörer. Samverkan inom olika kulturområden sker bland annat

genom kulturpolitisk samverkan, fortbildningsinsatser, kollegialt utbyte, samarbetsprojekt och utbudssamverkan. Norr-länen ser särskilt ett behov av att utveckla det kollegiala samarbetet kring analys och uppföljning. Genom en fortsatt utveckling av norrlänssamarbetet, kan gemensamma utmaningar överbryggas och tillgängligheten till kultur öka.

Internationellt

Samarbete med andra regioner och aktörer inom Norden, Barentsområdet och Arktis genomförs kontinuerligt inom projekt, utbyten och residens. Det internationella utbytet bidrar till kulturell mångfald, att publik och besökare i Norrbotten får inflöde av nya uttryck och berättelser liksom att det främjar den konstnärliga utvecklingen.

Civilsamhället och den idéburna kultursektorn

Civilsamhället i Norrbotten har en lång tradition av att bidra till utveckling. Det kan vara sociala företag, kooperativ, religiösa samfund, fackliga organisationer, stiftelser och föreningar. Varje organisation arbetar självständigt och formulerar själva sin roll och sitt uppdrag. För Norrbottens kulturliv är organisationerna från den idéburna kultursektorn, med enskilda personer och grupper engagemang och

samarbete avgörande för tillgängliggörande av kultur i länet. Det är viktigt med en god samverkan mellan institutionerna och de idéburna organisationerna.

Folkbildning

Folkbildningen består av den fria och frivilliga bildningen som bedrivs inom folkhögskolor, studieförbund och folkbibliotekens verksamhet. Folkbildningens organisationer har en viktig ställning i Norrbottens kulturliv och är gemensamt den största civilsamhälleliga aktören på bildnings- och kulturområdet. Folkhögskolorna bidrar till utbildningskedjan inom ett flertal kulturområden med kurser inom till exempel konst, musik, dans och media. Studieförbunden genomför studiecirklar, kulturprogram och annan folkbildning inom en mängd områden och ämnen.

Region Norrbotten vill:

- utveckla samverkan inom Kultur i Norr och arbeta för en uppdatering av den kulturpolitiska positionen 2024.
- att Region Norrbottens kulturverksamheter samarbetar interregionalt.
- främja utbyten och residens nationellt och internationellt.

Kulturområden

Med uppdraget att främja en god tillgång till kultur för länets invånare fördelar Region Norrbotten statliga medel till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellens sju områden. Varje kapitel har en kort beskrivning av respektive områdes förutsättningar och olika aktörer följt av en beskrivning av viljeinriktning för den eller de verksamheter som ingår i kultursamverkansmodellen.

Arkiv

Arkiven i Norrbotten förvaltar delar av det gemensamma kulturarvet och utgör en del av vårt kollektiva minne. Arkiven innehåller text, bild, film, ljud och föremål och är betydelsefulla källor för kunskap om historien och förståelsen av hur samhället och livsvillkor har utvecklats. Arkiven, som också tar hand om samtidens information, möjliggör att det i framtiden finns historiskt material för kommande generationer att ta del av. Tillgång till välbevarade arkiv skapar insyn och förutsättningar för ett öppet samhälle och fyller en funktion och möjlighet till deltagande i den demokratiska processen. Digitaliseringen med nya tekniker och andra format på handlingar är den enskilt största utmaningen för arkivsektorn.

I Norrbotten finns det 14 kommunarkiv varav några har egna bildarkiv. Åtta museums arkiv, Ája, innehåller unika publikationer, dokument och enskilda arkiv från samiska organisationer och den samiska kulturen. Arkivens utåtriktade verksamhet är viktig för

att öka kunskapen om och väcka intresse för arkiven. Publikt och pedagogiskt arbete mot olika målgrupper, särskilt barn och unga och Norrbottens skolor behöver utvecklas. Tillgängligheten till arkiv ska vara god för skolor, grupper och enskilda besökare.

Region Norrbotten vill:

- ta fram en plan för arbetet med den fortsatta digitiseringen av arkivmaterial.
- arbeta för ökad tillgänglighet av digitaliserat arkivmaterial.
- utveckla den publika och pedagogiska verksamheten, särskilt med fokus på barn och unga, för att lyfta arkivet som resurs och nå nya deltagare.
- bidra till ökad samverkan mellan arkiven för gemensam kompetensutveckling och samordning av utvecklingsfrågor.
- stötta och vara rådgivande i arkiveringsfrågor för allmänheten och skapa ökad kännedom om arkivens verksamhet.

Bibliotek, läs- och litteraturfrämjande verksamhet

I Norrbotten finns bibliotek inom kommunal, regional och statlig verksamhet och vid friskolor, stiftelser samt vid en folkhögskola. Biblioteken ger länets invånare tillgång till litteratur, medier, kulturella upplevelser, information och kunskap. Läsfrämjande, digitalisering, digital delaktighet och utvecklad regional och nationell samverkan kommer att vara fortsatt strategiskt viktiga områden framöver.

Biblioteken ska vara tillgängliga för alla och ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och urfolket samerna, personer med annat modersmål än svenska och personer med funktionsnedsättning. Folkbiblioteken ska särskilt prioritera barn och unga.

Region Norrbotten vill:

- utveckla och stärka det regionala bibliotekssamarbetet och arbetet med digitalisering för invånarnas tillgång till bibliotekstjänster, litteratur och medier.
- stödja utvecklingen av folkbiblioteket som en öppen och tillgänglig plats för demokrati och delaktighet och som en resurs för ökad hållbarhet.
- stärka det läsfrämjande arbetet för ett ökat intresse för läsning och litteratur.
- stödja folkbibliotekens arbete med medie- och informationskunnighet för ökad digital delaktighet hos norrbottningarna.
- utveckla Polarbibblo för barns berättelser och skapande som resurs för barn i Sverige och i Sápmi.

Litteratur

Litteratur är både språk- och kulturbärande. Genom den får vi tillgång till ett rikt språk som är en grundläggande förutsättning för demokrati och yttrandefrihet. Litteraturområdet i länet innefattar många små aktörer som var för sig utgör en viktig kugge i det litterära Norrbotten. Litteratur från Norrbotten når inte ut tillräckligt brett trots en väl utvecklad infrastruktur. Fler insatser behöver därför göras för att synliggöra professionella författare från Norrbotten samt möjliggöra mer norrbottnisk litteratur, i synnerhet på nationella minoritetsspråk och urfolket samernas språk.

För att bidra till återväxten av professionella författare är det viktigt att stärka unga skrivande personer genom bland annat

mentorskap, workshops och kortare skrivarkurser. Det är ett område som kan utvecklas i samverkan med folkbiblioteken i Norrbotten.

Region Norrbotten vill:

- initiera projekt och insatser som främjar samverkan och skapar mötesplatser i syfte att stärka professionella litterära kulturskapare i Norrbotten.
- synliggöra och möjliggöra mer norrbottnisk litteratur, i synnerhet på nationella minoritetsspråk och samiska.
- utveckla arenor för skrivande och mentorskapsprogram i syfte att stödja och utveckla författarskap.
- stötta författare, förläggare och andra professionella kulturskapare genom utbildningar, residens och rådgivning.

Bild, form och design

Norrbotten har ett rikt konstliv med ett stort antal aktörer och verksamheter. Under det senaste årtiondet har länets konstområde haft en stark utveckling, särskilt när det kommer till etablering av infrastruktur som institutioner, organisationer, professionella kulturskapare och konstnärsdrivna initiativ. Konstnärer från Norrbotten ses såväl på den nationella som internationella arenan med inköp och utställningar på välkända institutioner och deltagande i biennaler, där särskilt samiska konstnärer fått ett stort genomslag på den internationella konstscenen.

Ett helhetsgrepp ska tas för att fortsatt stärka form- och designområdet i Norrbotten. Insatser som främjar barns och ungas möten med professionell konst samt eget skapande är fortsatt centralt för regionens konstverksamheter.

Havremagasinet

Havremagasinet är ett av Sveriges största rum för samtidskonst och har sedan starten 2010 arbetat för att konsten ska vara publikens resurs för att uppleva, tänka, reflektera, men också att utmana sig själv och söka nya perspektiv på tillvaron.

Region Norrbotten vill:

- verka för fler internationella och interkulturella utbyten och samverkan.
- utveckla den pedagogiska verksamheten på minoritetsspråk och urfolket samernas språk.
- bidra i arbetet med gestaltad livsmiljö och dialogen kring konstens roll i samhällsutvecklingen.

Konstkonsulent

Konstkonsulenten arbetar med att synliggöra hur konst och kultur är en del av ett demokratiskt samhälle. Delvis handlar arbetet om att stärka möjligheterna för barn och unga i Norrbotten att ta del av konst och eget skapande. Konstkonsulenten är också en resurs för kommuner i frågor om bildkonst.

Region Norrbotten vill:

- ge rådgivning och stöd i utvecklingsfrågor till befintliga och nya verksamheter inom konstområdet.
- stötta arbetet för mer konst och kultur riktat till barn och unga.
- arbeta för etableringen av en producentutbildning i regionen.
- bidra i arbetet med gestaltad livsmiljö och dialogen kring konstens roll i samhällsutvecklingen.

Konstmuseet i Norr

Konstmuseet i Norr, Norrbottens länskonstmuseum, visar samhällsengagerad och kritiskt orienterad samtidskonst med Barents som geografisk utgångspunkt. Konstmuseet i Norr ska stimulera kreativitet och fritt tänkande, skapa debatt och göra konsten till en angelägen röst i det offentliga och demokratiska samtalet.

Resurscentrum för konst

Resurscentrum för konst arbetar med att stötta de professionella konstnärerna och konsthantverkarna i Norrbotten genom att erbjuda fortbildning, förmedla uppdrag, skapa utställningsmöjligheter, driva projekt och jobba med internationella utbyten och residens. Genom att skapa olika typer av uppdrag till konstnärerna i och utanför länet stötts möjligheten att kunna bo och verka som professionell konstnär i Norrbotten.

Region Norrbotten vill:

- med Barents som geografisk utgångspunkt utveckla nätverk för samverkan, kreativitet och demokratiska samtal.
- genom regionalt samarbete och närvaro utveckla nya arenor i hela länet för publika möten och dialoger kring samtidskonst och konstens roll i samhällsutvecklingen.
- etablera museet som nod för samtidskonst i norra Sverige.
- utveckla den pedagogiska verksamheten för museets utåtriktade aktiviteter.

Region Norrbotten vill:

- fortsatt verka för fler utställningsplatser och uppdrag, regionalt, nationellt och internationellt samt inkludera nya konstnärer i regionens konstscen.
- fortsatt utveckla residensverksamheten i regionen.
- stärka curatorns funktion och roll i regionen genom fortbildning och nätverksbyggande.
- utveckla performancekonsten i länet i samverkan med danskonsulenten.

Film – filmkulturell verksamhet och pedagogik

Filmpool Nord är både ett filmbolag och ett resurscentrum för pedagogik. Inom sitt resurscentrum-uppdrag arbetar Filmpool Nord med film och filmpedagogik för barn och unga inom och utanför skolan, samt med att stötta ungas filmintresse. Verksamheten ska även främja spridning och visning av film. Alla kommuner i Norrbotten omfattas av Filmpool Nords filmkulturella och pedagogiska arbete vid länets skolor. Att öka kunskapen om hur man skapar, kritiskt granskar samt får fler att se på film ger perspektiv, kunskap och bidrar till att fler kulturutövare skapar filmberättelser. Filmriket är en plattform skapad för barn och unga samt pedagoger med utgångspunkten att se, skapa och samtala om film regionalt, nationellt och internationellt. Via plattformen främjas även den demokratiska rättigheten att lära sig filmens språk.

Region Norrbotten vill:

- utveckla och kontinuerligt uppdatera Filmriket med filmpedagogiskt innehåll som gör den nationella plattformen relevant i framtiden.
- att film som skapas i länet visas både digitalt och fysiskt, regionalt och nationellt samt sammankopplas med utbildningar för ökad tillgänglighet och används som filmpedagogiskt material.
- vitalisera den norrbottniska filmbranschen genom talangutveckling via den filmkulturella verksamheten.

Museum och kulturmiljö

Kulturmiljö avser den fysiska miljö som påverkats av människor och kan innefatta allt från enskilda objekt till stora landskapsavsnitt. Norrbottens kulturmiljöer förmedlar länets kultur- och samhällsutveckling och de levnadsvillkor eller verksamheter som präglar länet.

Museer är en del av samhällets kollektiva minne och ska bidra till samhällsutvecklingen genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning.

Museiverksamhet är ett brett begrepp som bland annat inrymmer arbetet med att förvärva, bevara, förmedla och levandegöra kulturarvsområdet. Det är viktigt att kulturarvsinstitutionerna ständigt utmanar och problematiserar synen på arv, historieskrivning, identitet och bevarandeideologi. Nationella minoriteter och urfolket samerna är en fortsatt viktig del av Norrbottens kulturarv och arbete för att synliggöra områdena och öka kunskapen inom regionen.

Norrbottens museum

Norrbottens länsmuseum är den största institutionen inom kulturmiljöområdet i länet och har ett brett uppdrag att arbeta med Norrbottens kulturarv, förhistoria, historia och samtid som ska förvaltas, tillgängliggöras och utvecklas. Genom forskning, aktiv samlingsförvaltning och ett omfattande programutbud, utställningar och annan publik verksamhet tillgängliggörs kulturarvet.

Kulturmiljö vid Norrbottens museum

Norrbottens museum genomför uppdragsverksamhet inom arkeologi och bebyggelseantikvariskt område. Uppdragsverksamheten är en viktig del av det operativa kulturmiljöarbetet. Andra delar av museets kulturmiljöarbete är egeninitierade projekt och forsknings-samarbeten.

Region Norrbotten vill:

- utveckla ett ökat digitalt utbud för att nå in i hela länet.
- hitta långsiktigt hållbara lösningar med ändamålsenliga lokaler för föremål, samlingar och publik verksamhet.
- vidareutveckla tillgängligheten fysiskt och digitalt för ett breddat deltagande för målgruppen sällanbesökare.
- genom digitisering och digitalisering tillgängliggöra Norrbottens museums samlingar för forskare och allmänhet.
- fortsätta utveckla forskningssamarbeten för att stärka Norrbottens museums kunskapsuppbyggnad.
- öka samverkan och samarbeten med andra aktörer och parter i nätverk, forskningsprojekt och program.
- utveckla Skogsbruks- och Flottningsmuseet i Storforsen med berörda aktörer, initialt i form av en vård- och underhållsinsats av kulturbyggnaderna inom området.

Region Norrbotten vill:

- öka samverkan i kulturmiljönätverket för fler gemensamma forsknings- och samarbetsprojekt.
- i samverkan med andra aktörer ta fram fler forskningsprojektsansökningar för ökad kunskapsuppbyggnad.
- skapa och utveckla samarbeten kopplat till forskningsdriven digitalisering.
- genom digitisering tillgängliggöra Norrbottens museums samlingar för forskare och allmänhet.
- lyfta fram pågående samhällsomvandlingars, industriverksamhetens och klimatförändringarnas påverkan på Norrbottens kulturmiljöer och kulturarv.

Scenkonst

Inom begreppet scenkonst ryms dans, musik och teater samt genreöverskridande konstformer som till exempel samtida cirkus, som framförs direkt inför en publik. Ett antal institutioner, centrumbildningar, arrangörsföreningar och professionella kulturskapare och grupper utgör ekosystemet för scenkonsten i Norrbotten. Flera aktörer arbetar särskilt med de nationella minoriteterna och urfolket samerna. Gästspel och internationella samarbeten genererar stärkta nätverk och influenser. Förnyelse och konstnärlig utveckling sker genom nya arbetssätt, utbyten och samverkan. Kulturskolor, estetiska program, studieförbund, folkhögskolor och universitetsutbildningar finns i länet. I Norrbotten är scenkonsten en viktig arena för öppna samtal och för att undersöka, underhålla, kritisera och ifrågasätta.

Dans

Dansen i Norrbotten har förändrats under de senaste åren. Nya aktörer har tillkommit och strukturer har utvecklats. Det sker en positiv utveckling med ökad aktivitet inom dansområdet och det finns ett växande intresse för att

verka professionellt i länet som bidrar till ökade influenser, samarbeten och förnyelse. Då dansföreningar och kulturskolor bidrar till en stor del av barns och ungas egna utövande av dans är dessa aktörer en viktig del av dansens infrastruktur i regionen.

Dans i Nord

Dans i Nord arrangerar, producerar och förmedlar danskonst av hög kvalitet som erbjuder ett varierat utbud i Norrbottens kommuner med dansföreställningar för både den yngre och äldre publiken.

Danskonsulent

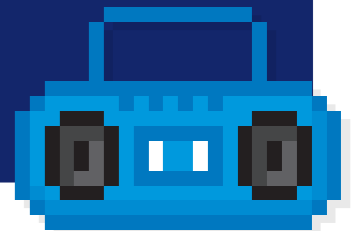
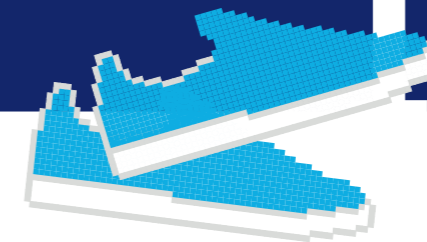
Danskonsulenten arbetar strategiskt och operativt för att stärka, främja och utveckla dansen som kulturform. Rollen handlar om att initiera och samverka i olika projekt och att vara en länk mellan dansfältet och olika aktörer som skola, föreningar och kommuner.

Region Norrbotten vill:

- främja förutsättningarna för professionella dansare och koreografer att bo och verka i Norrbotten.
- med kommunerna och befintliga dansscener stärka konstformen dans genom egen- och samproducerade dansföreställningar och gästspel.
- utveckla infrastrukturen genom ökad samverkan och samordning med kulturinstitutioner, främjande verksamheter, kommuner och interregionalt.
- samverka med regionala aktörer och delta i breda dialoger för dansens utveckling.

Region Norrbotten vill:

- främja arbetet för barns och ungas möjligheter till att uppleva, skapa och utöva dans.
- bidra till stärkt infrastruktur och produktionsled genom samverkan och samordning.
- stödja förutsättningarna för det professionella danslivet och främja hållbara strukturer och samordning.
- utveckla performancekonsten i länet i samverkan med Resurscentrum för konst.

Musik

Musikområdet i Norrbotten är brett med ett utbud av levande musik från såväl professionella kulturskapare som från aktiva amatörer och grupper. Infrastrukturen inrymmer allt från länsmusikinstitution, utbildningar, utvecklingsbolag för populärmusik, amatörer och professionella kulturskapare inom många genrer. Kulturskolor finns i alla kommuner och genom den regionala kulturskolesamordningen samlas resurserna för utveckling och samverkan.

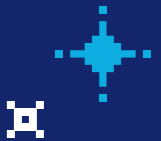
För att människor ska ges samma möjligheter till musik med bredd och spets i hela Norrbotten behövs ett starkt arrangörsled. Arrangörer och det fria musiklivet efterfrågar stöd i form av ökade resurser, kompetensutveckling och nätverk. Dessutom efterfrågas sammanhållande funktioner, både genre-specifikt och generellt.

Norrbottensmusiken

Norrbottensmusiken producerar och erbjuder professionell musikverksamhet i länet. Med Norrbotten Big Band, Norrbotten NEO, Norrbottens Kammarorkester, Piteå Kammaropera och omfattande frilansengagemang, erbjuds professionell, högkvalitativ verksamhet med varierad repertoar för barn, unga och vuxna.

Region Norrbotten vill:

- genom stöd, samverkan och dialog stärka musikrådets utveckling i Norrbotten.
- främja barns och ungas intresse för musik genom att stödja blåsmusikens åter- och tillväxt.
- utveckla ett körcentrum i syfte att stärka möjlighet till medskapande med kör och sång som redskap.
- arbeta för digitalisering och innovation för ökad tillgänglighet.
- undersöka behov av förutsättningskapande insatser på musikområdet för nationella minoriteter och urfolket samer.

Teater

Teaterområdet i Norrbotten består av större och mindre institutioner, fria grupper och professionella kulturskapare och har en tradition av amatörteaterverksamhet och lokala byarevyer. Olika former av genreöverskridande samarbeten utvecklar och förnyar konstformen. De lokala riksteaterföreningarna medverkar till att teater från både regionalt och nationellt håll når ut i hela länet. Arrangörsföreningarna möjliggör ett brett utbud av teater i hela Norrbotten. Barn och unga har möjlighet att komma i kontakt med drama och teater genom kulturskolan, teaterinriktning på gymnasiet, teatergruppsverksamhet, Ung Scen Norr och Riksteatern Norrbottens LÄNK-projekt. Giron Sámi Teáhter skapar professionell scenkonst med den samiska kulturen och identiteten som grund. Teaterns uppdrag är att främja de samiska språken samt att lyfta samhällsaktuella frågor. Giron Sámi Teáhter behöver få status som samisk nationalscen i Sverige för att kunna fortsätta att utvecklas.

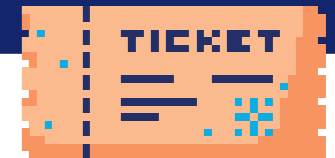
Teateraktörerna beskriver utmaningar inom arrangörsledet, behov av ändamålsenliga lokaler i kommunerna och behov av mötesplatser i syfte att stärka teaterproducenter och för kunskaps- och erfarenhetsutbyten. En utmaning för hela teaterområdet är att arrangörernas medel för inköp av föreställningar minskats och att turnékostnaderna i ett län av Norrbottens storlek är höga.

Norrbottensteatern

Norrbottensteaterns uppdrag är att erbjuda professionella teaterföreställningar av hög kvalitet till alla medborgare i länet där barn och unga är en prioriterad målgrupp. Teatern arrangerar löpande gästspel med akter från hela landet och samverkar med det professionella teater- och dansområdet genom samproduktion, samnyttjande av lokaler och teknik. Teatern utvecklas också som mötesplats genom olika publika samtalsserier och digitala evenemang. Arbete pågår för att kunna erbjuda föreställningar digitalt. Teatern arbetar även för att kunna turnera med samtliga produktioner.

Region Norrbotten vill:

- förnya och utveckla ett kvalitativt scenkonstutbud för hela Norrbotten.
- undersöka samarbete med andra konstområden för att utveckla teaterkonsten.
- vara en öppen arena för samtal som på olika sätt undersöker, underhåller, kritiserar och ifrågasätter.
- stärka interregionalt och internationellt samarbete för att utveckla och bredda teaterkonsten.
- fortsatt utveckla Ung Scen Norr som en mötesplats för ung scenkonst i Norrbotten genom att utmana, synliggöra och involvera unga.

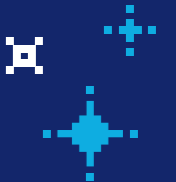

Riksteatern Norrbotten

Riksteatern Norrbotten förmedlar scenkonst till teaterföreningar, skolor, barnomsorg, bygdegårdar och andra arrangörer i Norrbotten. Det är en ideell organisation med regionalt uppdrag att stärka scenkonsten och särskilt för barn och unga samt dans. Norrbotten har 14 lokala riksteaterföreningar, en i varje kommun, som årligen på ideell basis arrangerar cirka 200 professionella, främst regionalt producerade, scenkonstföreställningar. I flertalet av kommunerna är den lokala riksteaterföreningen den enda kontinuerligt verkande arrangören av professionell scenkonst på kvällstid.

Region Norrbotten vill:

- arbeta med att stärka och utveckla arrangörsleden.
- undersöka verktyg för samordning av scenkonstutbud, särskilt för barn och unga.
- arbeta med branschutvecklande insatser och projekt.
- samverka med regionala aktörer och delta i breda dialoger för scenkonstens utveckling och förnyelse i Norrbotten.

Slöjd och hantverk

Norrbotten är ett län rikt på slöjd och hantverk. Det är en del av regionens kulturarv med traditioner, seder och bruk som har överförts mellan generationer. Dagens digitala samhälle löser upp geografiska och fysiska gränser vilket leder till uttrycksformer där traditionella formspråk och tekniker möter samtida och framtida skildringar.

Slöjd- och formområdets tillverkningsprocess och användningen av återbrukade material appliceras i allt större utsträckning inom storskalig produktion. Området kan därför bidra till att främja hållbara konsumtions- och produktionsmönster och att bygga hållbara städer och samhällen utifrån målen i Agenda 2030.

I Norrbotten lever och verkar många samiska slöjdare och duodji är en central del av den samiska kulturen både som kulturbärare, näring och identitetsskapare.

Insatserna för att barn och unga ska få möta och utöva slöjd och form i skola såväl som på fritiden behöver stärkas. Att initiera projekt och erbjuda kompetensutveckling för pedagoger främjar förutsättningar för slöjd- och formaktiviteter där barn och unga kan möta slöjd och form som uttryckssätt på sina egna villkor.

Slöjd- och formkonsulenter

Slöjd- och formkonsulenter arbetar strategiskt och operativt för att stärka, främja och utveckla slöjd-, hantverks- och formområdet i Norrbotten med fokus på slöjd, hantverk och småskalig design. Att stärka barns och ungas möjligheter till slöjd och form och få utveckla den egna förmågan att skapa med händerna är en central del av verksamheten.

Region Norrbotten vill:

- initiera och stötta insatser för pedagoger och handledare för att barn och unga i Norrbotten ska få fler möjligheter till att skapa med sina händer.
- synliggöra slöjd- och formområdets koppling till hållbar utveckling och stötta initiativ kring återbruk och hållbarhet.
- stötta initiativ som utforskar samtida uttryck och influenser inom slöjd och form.
- främja förutsättningarna för professionella slöjd- och formutövare att utvecklas och verka i länet.

Begreppsförklaring

Civilsamhälle

Civilsamhället kan definieras som en arena, skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där människor, grupper och organisationer agerar tillsammans för gemensamma intressen. Civilsamhället är ofta synonymt med idéburen sektor och ideell sektorn. Begreppet används ofta som benämning för studieförbund, folkbildning, arrangörer och andra ideella organisationer.

Duodji

Samisk slöjd, som kan vara både hårdslöjd och mjukslöjd, kallas ofta duodji. Samer har i alla tider tillverkat sina redskap och sytt sina kläder. Produkterna har skapats utifrån material som fanns i naturen: rötter, björknäver, skinn, senor, renhorn med mera.

Idéburen sektor

Den idéburna sektorn omfattar organiserade verksamheter som bygger på demokratiska värderingar samt gynnar samhälls- eller medlemsintresset. Verksamheterna är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn och bedrivs i icke vinstutdelande ekonomiska eller ideella föreningar, kooperativ, samfund, stiftelser eller liknande sammanslutningar.

Konstnärlig gestaltning

Konst behöver inte vara tavlor, det kan vara skulpturer, textila verk eller andra konstnärliga uttryck både ute och inne. En konstnärlig gestaltning är ett konstverk som är skapat och genomfört till en beställare och är ofta ett platsspecifikt verk som utgör en del av en byggnad, mark eller en landskapsutformning.

Kulturell infrastruktur

Kulturell infrastruktur handlar om praktiska förutsättningar för kultur. Begreppet innefattar fysisk struktur som lokaler, scener, arbetsplatser och mötesplatser liksom mjuk struktur som organisationer och verksamheter, ekonomiskt stöd och satsningar på kulturskapares villkor såsom kompetensutveckling och residens.

Kulturella och kreativa näringar (KKN)

Inom KKN ingår branscherna arkitektur, form och design, slöjd och konsthantverk, film, fotografi, konst, mode, litteratur, musik, scenkonst, måltid, spel och media, turism och besöksnäring. Inom kulturplanen avser Region Norrbotten med KKN de professionella kulturskaparna inom: bild, form och design, slöjd och hantverk, dans, musik, teater, litteratur och film.

Nationella minoriteter

Sverige har fem erkända nationella minoriteter: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Nationella minoriteter är en grupp med en uttalad samhörighet som; går att urskilja från den övriga befolkningen; har en religiös, språklig, traditionell eller kulturell särart som den inte delar med andra; har en uttalad vilja att behålla sin identitet; har historiska eller långvariga band med Sverige.

Professionell kulturskapare

Region Norrbotten använder KLYS definition av professionell kulturskapare som är: en person som försörjer sig på sin konst eller strävar mot att göra det, i kombination med hög yrkeskunskap, till exempel genom dokumenterad utbildning och/eller erfarenhet inom sin konst.

Residens

Ett residens syftar till utbyte internationellt, nationellt eller regionalt med fokus på konstnärligt utforskande som kan vara både praktiskt och teoretiskt. En konstnär, en grupp av konstnärer eller någon annan verksam inom ett kulturområde ges möjlighet att bo och verka under en tidsbegränsad period i en annan miljö än den vanliga. Till exempel i en annan typ av arbetsmiljö, stad eller land.

Regional kulturverksamhet

Med regional kulturverksamhet avses verksamheter som arbetar utifrån ett regionalt uppdrag med att producera, sprida eller utveckla kultur i hela Norrbotten. Det kan handla om en institution eller främjarverksamhet inom Region Norrbottens organisation, en institution som är samfinansierad med en kommun eller en annan verksamhet med finansiering från Region Norrbotten. Många regionala kulturverksamheter ingår i kultursamverkansmodellen.

Urfolk

I Sverige har samerna status som urfolk. Benämningen urfolk är en juridisk definition. Folket ska ha behållit egna sociala, ekonomiska, kulturella och politiska institutioner. Dagens urfolk härstammar från folkgrupper som levde i området då det koloniserades eller innan de nutida statsgränserna drogs upp.

[UTVECKLANORRBOTTEN.SE/KULTUR](https://utvecklanorrbotten.se/kultur)